

Αθήνα, 25 Οκτωβρίου 2017

ΠΡΟΣ: Υπουργό Υποδομών & Μεταφορών,
κ. Χρήστο Σπίρτζη

ΘΕΜΑ: Επιτακτική ανάγκη λήψης ουσιαστικών μέτρων αναχαίτισης του φαινομένου των ανεξέλεγκτων εκπτώσεων στους διαγωνισμούς ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων μελετών και συναφών υπηρεσιών.

ΣΧΕΤ.: Το σχέδιο Εγκυκλίου για τις ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές (άρθρο 88, παρ. 6 του Ν. 4412/16).

Αξιότιμε κ. Υπουργέ,

Σχετικά με την οριστικοποίηση του σχεδίου της Εγκυκλίου για τις ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές (άρθρο 88, παρ. 6 του Ν. 4412/16), σας γνωστοποιούμε τις κάτωθι κοινές θέσεις των μελετητικών οργανώσεων της χώρας:

Είναι γεγονός ότι η παρατεινόμενη οικονομική κρίση και η συνεχής μείωση της εγχώριας ζήτησης συμβάσεων μελετητικών και συναφών υπηρεσιών έχει οδηγήσει στη γενίκευση και παγίωση του φαινομένου των ανεξέλεγκτων εκπτώσεων και έχει δημιουργήσει अपαράδεκτες συνθήκες νόθευσης του ανταγωνισμού στην αγορά, που λειτουργούν εις βάρος του δημοσίου συμφέροντος και έχουν οδηγήσει τον μελετητικό κλάδο σε τροχιά παρακμής, αγγίζοντας πλέον τα όρια του ευτελισμού.

Η επιβαλλόμενη αναχαίτιση του φαινομένου αυτού απαιτεί την κατάσταση και τη λήψη ουσιαστικών, προληπτικών και αποτρεπτικών μέτρων και δεν μπορεί να επιτευχθεί μέσω της εν λόγω Εγκυκλίου, η οποία περιορίζεται στον τρόπο χαρακτηρισμού και αιτιολόγησης των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών. Και τούτο διότι όταν το σύνολο των υποβαλλόμενων σήμερα προσφορών είναι εκτός ευλόγων ορίων δεν έχει κανένα ουσιαστικό νόημα ο χαρακτηρισμός μιας προσφοράς ως «ασυνήθιστα χαμηλής»¹, μέσω οποιασδήποτε μαθηματικής διαδικασίας.

Στο πλαίσιο αυτό, οι μελετητικές οργανώσεις θεωρούν ότι πριν τη σύνταξη και την έκδοση της εν λόγω Εγκυκλίου πρέπει να δρομολογηθεί μια σειρά ουσιαστικών μέτρων για την αναχαίτιση του φαινομένου:

- ✓ Αναλογική σχέση έκπτωσης και εγγύησης καλής εκτέλεσης της σύμβασης.
- ✓ Επαναδιερεύνηση της σκοπιμότητας της παραμείνας στον Ν. 4412/17 (από τον Ν. 4281/14) διάταξης καθορισμού της εγγύησης καλής εκτέλεσης με βάση την τελική και όχι την προεκτιμώμενη αξία της σύμβασης, η οποία ευνοεί περαιτέρω το φαινόμενο (πλέον, οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης είναι μικρότερες των εγγυήσεων συμμετοχής).
- ✓ Εφαρμογή μεθόδου βαθμολόγησης των οικονομικών προσφορών, η οποία θα ελαχιστοποιεί το βαθμολογικό όφελος για εκπώσεις πέραν ενός ευλόγου ορίου.

¹ Προς επίρρωση της επισήμανσης αυτής μπορούμε να σας στείλουμε πλήθος παραδειγμάτων εφαρμογής των προτάσεων του σχεδίου εγκυκλίου σε πραγματικά αποτελέσματα περαιωθέντων διαγωνισμών, με τα οποία διαπιστώνεται ότι θα οδηγηθούμε σε παράλογες καταστάσεις (π.χ. απαίτηση αιτιολόγησης μιας προσφοράς 76% και όχι μιας άλλης με 74%!!!).

Υπενθυμίζουμε ότι οι ανωτέρω προτάσεις περιλαμβάνονταν και στη σχετική πρόταση της Ομάδας Εργασίας για την επεξεργασία επειγόντων θεμάτων τροποποίησης του Ν.3316/2005 του 2014, στην οποία συμμετείχατε ως Πρόεδρος του ΤΕΕ).

- ✓ Εφαρμογή συντελεστή βαρύτητας για την οικονομική προσφορά $\leq 20\%$, κατά την πρακτική της Ε.Ε. (βλ. PRAG) και άλλων διεθνών Οργανισμών (WB, KfW, κ.ά.).
- ✓ Ουσιαστικός έλεγχος των μελετών από ιδιωτικά μελετητικά γραφεία, με ειδικές ρήτρες συνεγγύησης και συνευθύνης για την τεχνική αρτιότητα, την πληρότητα και την ποιότητα των μελετών, μέσω συμβάσεων Τεχνικού Συμβούλου ή συμφωνιών – πλαίσιο.

Περαιτέρω, εφόσον δρομολογηθούν τα παραπάνω μέτρα να εκδοθεί η Εγκύκλιος του άρθρου 88, παρ. 6 του Ν. 4412/16² για τον τρόπο χαρακτηρισμού και αιτιολόγησης των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών, η οποία σε ό,τι αφορά τις συμβάσεις μελετών και συναφών υπηρεσιών θα πρέπει:

- ✓ Να εξαρτά τον τρόπο χαρακτηρισμού μιας προσφοράς ως «ασυνήθιστα χαμηλής» με βάση την προεκτιμώμενη αμοιβή της σύμβασης (π.χ. ποσοστό αυτής) και όχι με βάση τις υποβληθείσες προσφορές.
- ✓ Να θεσπίζει αντικειμενικά κριτήρια αξιολόγησης, συνδεδόμενα με τις συμβατικές απαιτήσεις και τις τεχνικές προσφορές, ιδίως για το βασικό κόστος των συμβάσεων μελετών και συναφών υπηρεσιών που είναι οι αμοιβές του ανθρώπινου δυναμικού.

Τέλος, οι μελετητικές οργανώσεις δηλώνουν την άμεση διαθεσιμότητά τους για συνεργασία στην εξειδίκευση και στην άμεση δρομολόγηση των ανωτέρω προτάσεων.

Μετά τιμής

Ο Πρόεδρος

Κωνσταντίνος Καλέργης

Ο Πρόεδρος

Αθανάσιος Πρέσβελος

Η Πρόεδρος

Μαρία Γρηγοριάδου

Ο Πρόεδρος

Χρήστος Δαμβέργης

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας
2. Πρόεδρο ΣΔΕ-ΤΚ, κ. Αντώνιο Κοτσώνη
3. Πρόεδρο ΣΔΕ-ΤΜ, κ. Νικόλαο Μαλακάτα
4. Μέλη Ομάδας Εργασίας για τη σύνταξη σχεδίου Εγκυκλίου του άρθρου 88, παρ. 6 του Ν. 4412/16

² Σε διαφορετική περίπτωση, μόνη η έκδοση της Εγκυκλίου το μόνο που θα επιφέρει θα είναι αφενός ένα πρόσθετο γραφειοκρατικό κόστος για τα γραφεία μελετών, αφετέρου τη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών φαινομένων διαφθοράς (βλ. περίοδο ισχύος του Ν. 2229/94 με τις αιτιολογήσεις στις αναθέσεις εργολαβικών συμβάσεων).